

Valtuusto 23.03.2026 § 40

§ 40

Kuntalaisaloite Espoon kaupungin vetäytymisestä Länsirata-hankkeesta (Pöydälle 23.2.2026)

Valmistelijat / lisätiedot:
Nieppola Tommi

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan kuntalaisaloitteen tiedoksi ja

2
päättää, että kuntalaisaloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena kuntalaisaloitteeseen Espoon kaupungin vetäytymisestä Länsirata-hankkeesta sekä toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Kuntalaisaloitteen käsittely

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa.

Aloite on kunnassa käsiteltävä siinä viranomaisessa, jolla on toimivalta aloitteen tarkoittamassa asiassa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Espoon hallintosäännön II luvun 18 §:n mukaan sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Kuntalaisaloite saapui Espoon kaupungin kirjaamoon 21.11.2025. Kuntalaisaloitteen tekijälle ilmoitettiin 19.12.2025 aloitteen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vaatus Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista

Kuntalaisaloitteen allekirjoittaneet espoolaiset vaativat, että Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista. Hanke on kuntalaisaloitteen mukaan Espoon taloudellisessa tilanteessa kestävä, ja sen ekologiset haitat olisivat mittavat. Kuntalaisaloitteen perustelut ovat:

”1. Kohtuuttomat kustannukset ja taloudellinen riski

Espoon osuus Länsiradan ensimmäisen vaiheen kustannuksista olisi noin 170 miljoonaa euroa. Tämä on valtava summa tilanteessa, jossa kaupungin velka kasvaa ja resurssit peruspalveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, ovat jo valmiiksi tiukoilla. Kunnan rajalliset varat tulisi ensisijaisesti kohdistaa lakisääteisiin tehtäviin ja sellaisiin hankkeisiin, jotka konkreettisesti hyödyttävät asukkaita. Länsiradan tukeminen merkitsisi kaupungille huomattavaa taloudellista riskiä, joka todennäköisesti lisäisi velkaantumista ja loisi painetta uusille leikkauksille. On epätodennäköistä, että Espoo pystyisi kattamaan radan rakentamisen kuluja maanmyyntituloilla tai muilla tuloilla. Lisäksi on olemassa merkittävä riski siitä, että hankkeen budjetti ylittyy. Väylävirasto on arvioinut, että kustannusylityksen riski voi olla jopa 150 miljoonaa euroa.

2. Vähäinen hyöty suhteessa kustannuksiin

Länsiradan hyötyjä on arvioitu ylioptimistisesti. Ratahanke ei merkittävästi lyhentäisi matka-aikaa Helsingin ja Turun välillä, ja lähijunaliikenteen laajuus Espoossa on yhä auki. Kyseessä on miljardiluokan investointi, jonka hyöty jää marginaaliseksi verrattuna sen aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Vakavat ympäristö- ja luontovaikutukset

Länsirata kulkisi useiden arvokkaiden ja herkkien luontoalueiden halki. Se:

- tuhoaisi luonnontilaisia alueita Espoon kartanon historiallisten maiden ja Nuuksion kansallispuiston välissä,
- heikentäisi Espoon, Kirkkonummen ja Vihdin välistä ekologista verkostoa,
- vaikeuttaisi eläinten liikkumista Nuuksion alueelta,
- vaatisi mittavia louhintatöitä ja muutoksia Espoonjoen ekosysteemiin (mm. uhanalaistensimpukoiden siirto).

Lisäksi radan ympärille suunniteltu uusi infrastruktuuri ja asuinrakentaminen lisäisivät painetta rakentaa nykyisin koskemattomaan luontoon. Histan suunniteltu asuinalue olisi sijainniltaan erillinen ja vaikeasti saavutettava. Liikkuminen perustuisi radasta huolimatta pitkälti autoiluun, mikä ei tue kestävästä kaupunkikehitystä.

Yhteenveto: Länsirata on Espoole liian kallis, taloudellisesti riskialtis ja ympäristön kannalta vahingollinen hanke. Kaupungin ei tule sitoutua sen rahoittamiseen eikä toteuttamiseen. Espoon tulee vetäytyä Länsirata-hankkeesta ja keskittää voimavaroja kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta olennaisiin palveluihin, kuten koulutukseen ja varhaiskasvatukseen, sekä lähiluonnon ja kestävä kehityksen turvaamiseen.”

Espoon valtuusto hyväksyi 17.11.2025 § 151 kuntalaisaloitteeseen liittyvän Länsirata Oy:n osakassopimuksen ja sen liitteen mukaisen Espoon

rahoitussitoumuksen ja muut asiaan kuuluvat liitteet. Kuntalaisaloite koskee siis asiaa, joka on jo Espoon osalta lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Kuntalaisaloite ei anna aihetta toimenpiteisiin. Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KHO 2008:24).

Päätöshistoria

Valtuusto 23.02.2026 § 19

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan kuntalaisaloitteen tiedoksi ja

2
päättää, että kuntalaisaloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Käsittely

Valtuutettu Kajava poistui esteellisenä asian käsittelyn ajaksi ja tilalle saapui varavaltuutettu Ari Ampuja (Hallintolain 28 § 2 momentissa tarkoitetun läheisen maanomistus suunnitellulla ratalinjauksella, Kuntalaki 97 § 1. mom.).

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Olli Isotalo poistui esteellisenä asian käsittelyn ajaksi (Länsirata Oy:n hallituksen jäsen, HallL 28.1 § 5-kohta).

Puheenjohtaja Hyrkkö, valtuuston neuvottelutoimikunnan puheenjohtaja Vehmasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia jättää yksimielisesti pöydälle. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 15

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan kuntalaisaloitteen tiedoksi ja

2
päättää, että kuntalaisaloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Käsittely

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Olli Isotalo poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Länsirata Oy:n hallituksen jäsenyys, HallL 28.1 § 5-kohta).

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

- 1 Kuntalaisaloite Vaatimus että Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista

Oheismateriaali

- Kuntalaisaloite Vaatimus että Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista

Tiedoksi